ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Р. Б. Папірник
«03» вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна діагностика
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Каховська Олена Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економічна діагностика» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економічна діагностика» є кількісна характеристика та якісна ідентифікація стану підприємства. Об'єктом економічної діагностики є підприємство як цілісна високоорганізована система з усіма її функціональними підсистемами. В сучасних умовах господарювання традиційні методи економічного аналізу вже не в змозі показати реальний стан підприємства. Економічна діагностика є новим багатоступінчастим напрямком дослідження стану підприємства, який дозволяє виявляти та локалізувати дестабілізуючи фактори на основі системи показників. Діагностика не є самоціллю, вона є засобом забезпечення ефективного управління підприємством.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	150	5	150	
Аудиторні заняття, у т.ч:	52		52	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	

практичні заняття	22		22	
Самостійна робота, у т.ч:	98		98	
підготовка до аудиторних занять	20		20	
підготовка до контрольних заходів	23		23	
виконання курсового проекту або роботи	15		15	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			Екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - є формування компетентностей з використання методичного апарату економічного діагностування для визначення стану підприємства за прямими та непрямими ознаками.

Завдання дисципліни: оволодіння методами та алгоритмами проведення економічної діагностики що базуються на кількісній та якісній оцінці стану підприємства; розвиток здібностей та навичок щодо визначення імовірних наслідків (негативних чи позитивних) управлінських рішень; формування прикладних вмінь і навичок розпізнавання проблеми, доки вона не переросла в економічно небезпечну для підприємства.

Пререквізити дисципліни: «Статистика», «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», «Потенціал і розвиток підприємства».

Постреквізити дисципліни: «Спецкурс зі спеціальності», «Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств», переддипломна практика, написання кваліфікаційної роботи.

Компетентності:

- здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері економіки підприємства.;
- здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;
- здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: критерії і показники, що використовують для загальної діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства; принципи, методи та методичний апарат діагностування економічної безпеки за результатами фінансової діагностики; методичні прийоми планування, організації та контролю процесу діагностування діяльності підприємства.

вміти: формувати інформаційну базу для проведення комплексної економічної діагностики підприємства; враховувати чинники зовнішнього та внутрішнього середовища при розробці системи заходів з економічної діагностики підприємства; застосовувати інструментарій поглибленої діагностики, що дозволяє зрозуміти та пояснити роботу підприємства за функціональними складовими: маркетинговою, збутовою, виробничою, фінансовою, організаційною, соціальною; розробляти конкретні рекомендації щодо мінімізації впливу дестабілізуючих факторів задля забезпечення ефективного управління підприємством.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Комплексна економічна діагностика підприємства					
1. Предмет і завдання дисципліни «Економічна діагностика»	**6**	**2**			**4**
2. Діагностика конкурентного середовища підприємства	**12**	**4**	**2**		**6**
3. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	**10**	**2**	**2**		**6**
4. Діагностика конкурентоспроможності підприємства	**8**	**2**	**2**		**4**
5. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства	**8**	**2**	**2**		**4**
6. Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	**8**	**2**	**2**		**4**
7. Управлінська діагностика	**12**	**4**	**2**		**6**
8. Діагностика виробничого потенціалу підприємства	**8**	**2**	**2**		**4**
9. Фінансова діагностика	**10**	**2**	**2**		**6**
10. Діагностика економічної безпеки підприємства	**10**	**4**	**2**		**4**
11. Діагностика економічної культури підприємства	**13**	**4**	**4**		**5**
Разом за змістовим модулем 1	**105**	**30**	**22**		**53**
Змістовий модуль 2. Курсова робота з дисципліни «Економічна діагностика»					
Виконання курсової роботи	**15**				**15**
Разом за змістовим модулем 2	**15**				**15**
Підготовка до екзамену	**30**				**30**
Усього годин	**150**	**30**	**22**		**98**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Предмет і завдання дисципліни «Економічна діагностика»	**2**
2, 3	Діагностика конкурентного середовища підприємства	**4**
4	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	**2**
5	Діагностика конкурентоспроможності підприємства	**2**
6	Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства	**2**
7	Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	**2**
8, 9	Управлінська діагностика	**4**
10	Діагностика виробничого потенціалу підприємства	**2**
11	Фінансова діагностика	**2**
12, 13	Діагностика економічної безпеки підприємства	**4**
14, 15	Діагностика економічної культури підприємства	**4**

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Оцінка перспектив розвитку галузі	2
2	Формування стратегії конкурентної боротьби	2
3	Порівняльна діагностика конкурентоспроможності підприємств-суперників	2

4	Інтегральна оцінка конкурентоспроможності продукції	2
5	Підходи щодо оцінки бізнесу	2
6	Діагностика структури та якості управління	2
7	Оцінка потенціалу розвитку підприємства	2
8	Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства	2
9	Сукупний критерій економічної безпеки	2
10	Обґрунтованість управлінських рішень, їх оцінка	2
11	Інвестиційні рішення реалізації проектів	4

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	23
3	Виконання курсового проекту або роботи: теоретична частина курсової роботи практична частина курсової роботи	15 5 10
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Дохідні та майнові методи оцінки вартості бізнесу Оцінка зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем Сучасне інформаційне забезпечення діагностичної діяльності	10 4 3 3
5	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	**98**

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: поточне усне опитування; тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних і практичних завдань, винесених на самостійну роботу.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка поточного контролю складається з:

– присутності студента на лекціях та наявності конспекту (максимальна кількість – 15 балів), одна лекція 1 бал;

– присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 11 балів), одне заняття 1 бал;

– надання повного розгорнутого конспекту, з наявністю розділів програми, які не викладаються на лекціях – 14 балів; якщо у конспекті допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-13 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 6-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 3-5 балів; якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-2 балів.

– виконання тестових завдань (максимальна кількість 60 балів).

Тести складаються з 10 питань. За кожну вірну відповідь студент отримує 6 балів.

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з двох рівноважних питань теоретичного курсу та однієї задачі.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 20 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 20 балів;

– якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 16-19 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 11-15 балів;

– студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 6-10 балів;

– якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-5 балів.

Максимальна кількість балів за задачу – 60 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 60 балів;

– якщо у відповіді допущені арифметичні помилки в розрахунках, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 45-59 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, наявні помітні помилки при розв'язанні завдання, студент одержує 30-44 балів;

– студент не повністю розкрив суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, студент одержує 15-29 балів;

– якщо у відповіді містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь, студент одержує 0-14 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична, яка складається з оцінки за змістовим модулем та оцінки за екзамен.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропущенні практичного заняття).

Критерії оцінки знань студентів з курсової роботи

Максимальна оцінка за виконання курсової роботи – 100 балів.

При оцінюванні курсової роботи керуємось наступним:

– за повне, чітке та логічне викладення результатів курсової роботи та якісне її оформлення, демонстрацію у відповідях розуміння застосовуваних методів дослідження, взаємозв'язку основних понять, визначень, принципів та їх значення для професії, що здобувається, студент одержує 90-100 балів;

– якщо студент показав досить стійкий і систематичний характер знань, але виконав завдання з дрібними похибками у вирішенні й викладенні, студент одержує 75-89 балів;

– якщо студент допустив деякі помилки у розрахунках і не зовсім точно та правильно виконав завдання чи нечітко представляє застосування методів дослідження, студент одержує 60-74 балів;

– якщо студент допустився принципових помилок при виконанні завдання як у теоретичному, так і в практичному плані, а також у логічному викладенні матеріалу, студент одержує 0-59

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Афанасьєв М.В. Економічна діагностика [Текст] : навч.-метод. посібник / М. В. Афанасьєв, Г. В. Білоконенко ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 200 . – 295 с.

2. Гетьман О. О. Економічна діагностика : навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – К : ЦНЛ, 2007. – 307 с.

3. Економічна діагностика [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Верхоглядова Н. І. [та ін.]. – Д. : Свідлер, 2011. – 331 с.
4. Економічна діагностика [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Т. Ф. Косянчук [та ін.]. – Л. : Новий Світ-2000, 2007. – 449 с.
5. Економічна діагностика [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Т. Ф. Косянчук [та ін.]. – Л. : Новий Світ-2000, 2007. – 449 с.
6. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика : навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К: ЦНЛ, 2013. - 450 с.
7. Кузьмін О. Є. Економічна діагностика [Текст] : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К. : Знання, 2012. – 318 с.
8. Пасилкіна О.В., Світлична К.С. Економічна діагностика. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. – Х.: Вид-во НФаУ, 2014. – 333 с.
9. Синиця Т.В. Економічна діагностика: навчально-методичний посібник. / Синиця Т.В., Осьмірко І.В.– Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. – 184 с.
10. Швиданенко Г. О. Бізнес-діагностика підприємства: навч. посіб. / Г.О. Швиданенко, А. І. Дмитренко, О. І. Олексюк. – К. : КНЕУ, 2008. – 344 с.

Допоміжна

1. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник / Н.М. Давиденко. – К.: ТОВ «ЗАДРУГА» 2012. – 516с.
2. Калмикова І. Ю. Посібник до вивчення курсу „Економічна діагностика" / І. Ю. Калмикова, Н. Є. Скрипник – Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2006 – 76 с.
3. Карпунь І.Н. Фінансова санація та банкрутство підприємств (в модулях): Навчальний посібник / І.Н. Карпунь. – Л.: Вид-во «Магнолія - 2006», 2008. – 448с.
4. Когут Р.В. Діагностика в системі управління економікою підприємства /Р.В. Когут //Науковий вісник НЛТУ. – 2012. – № 22. – С.7 – 10.
5. Туркоман Л.С. Роль і місце економічної діагностики в системі оцінки стану суб'єктів / Л.С. Туркоман // Наукові праці: Науково – методичний журнал. – 2009. Т. 109. Вип. 96. – С. 124 – 127.
6. Управління фінансовою санацією підприємства: Підручник / Т.. Говорушко, О. Шеремет, К. Багацька, І. Дем'яненко. – К.: «Центр навчальної літератури», 2013. – 400с.
7. Фінансовий аналіз у системі управління реальними інвестиціями: монографія /Т.М. Ковальчук, А І. Воргун; Чернів. Нац. Ун-т ім. Ю.федбковича. – Чернівці: Рута, 2011. – 246 с.
8. Фінансовий менеджмент: Підручник / В.П. Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем'яненко за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2014. – 344 с.
9. Яценко В.М. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник для студентів ВНЗ / В.М. Яценко, О.М. Шинкаренко, Н.М. Бразілій. – Черкаський деррж. технол. Університет – Черкаси, 2010. – 267с.

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. http://www.ukrstat.gov.ua
2. Законодавча база України http://zakon2.rada.gov.ua/laws

Розробник _____ (О. В. Каховська)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (І. В. Поповиченко)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економіки та підприємництва
Протокол від «12» вересня 2019 року № 2